

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут»**

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

**Українсько–російсько–англійський
словник основних термінів з дисципліни**

Рекомендовано Вченої радою ФММ

Київ – 2014

Українсько–російсько–англійський словник основних термінів з дисципліни “Міжнародні економічні відносини” для студентів економічних спеціальностей. — К.: НТУУ “КПІ”, 2014. — 18 с. — Укр., рос., англ. мовами.

*Гриф надано Вченою радою
факультету менеджменту та маркетингу НТУУ «КПІ»
(Протокол № 5 від 30.12.2014 р.)*

Навчальне видання

Міжнародні економічні відносини

Укладач: В. В. Дергачова, д.е.н., проф., зав. кафедри менеджменту
НТУУ «КПІ»;
І. М. Манаєнко, ст. виклад. кафедри менеджменту НТУУ «КПІ»

Рецензент: С. В. Войтко, д.е.н., проф., проф. кафедри міжнародної
економіки НТУУ «КПІ»

Відповідальний редактор: О. А. Гавриш, д.т.н., професор

За редакцією укладачів

СЛОВНИК

<p>Антидемпінгові мита – мита, що діють у відношенні імпортованих за заниженими, або демпінговими, цінами товарів в якості заходів, нейтралізуючи ефект демпінгу.</p>	<p>Антидемпинговые пошлины – пошлины, которые действуют в отношении импортированных по заниженным, или демпинговым, ценам товаров в качестве мер, нейтрализуя эффект демпинга.</p>	<p>Anti-dumping duty – duties in force of imports at low or dumping prices of goods, neutralizing the effect of dumping.</p>
<p>Базисні умови контрактів – це такі типові економіко-правові схеми реалізації експортно-імпортних операцій, які визначають взаємні зобов'язання продавця та покупця у зв'язку з укладанням і реалізацією контрактів.</p>	<p>Базисные условия контрактов – это такие типичные экономико-правовые схемы реализации экспортно-импортных операций, которые определяют взаимные обязательства продавца и покупателя в связи с заключением и реализацией контрактов.</p>	<p>Basic conditions of contracts – these are typical economic-legal schemes of export-import operations, which determine the mutual obligations of the seller and the buyer in connection with the conclusion and implementation of contracts.</p>
<p>Валовий внутрішній продукт – ринкова вартість товарів і послуг, створених усередині географічних границь країни.</p>	<p>Валовой внутренний продукт – рыночная стоимость товаров и услуг, созданных внутри географических границ страны.</p>	<p>Gross domestic product – the market value of goods and services produced within the geographical boundaries of the country.</p>
<p>Валовий національний продукт – ринкова вартість товарів і послуг, зроблених господарськими одиницями країни, незалежно від того, чи зроблені ці товари і послуги в географічних границях країни чи за її межами.</p>	<p>Валовой национальный продукт – рыночная стоимость товаров и услуг, сделанных хозяйственными единицами страны, независимо от того, сделаны ли эти товары и услуги в географических границах страны или за ее пределами.</p>	<p>Grossnationalproduct – the market value of goods and services produced by economic units, regard less of whether madethese goods and services within the geographical boundaries of the country orabroad.</p>
<p>Валовий національний розташовуваний дохід – той дохід, що використовується на накопичення і споживання ВВП, що включає чисті трансферти з-за кордону.</p>	<p>Валовой национальный размещаемый доход – используемый на накопление и потребление ВВП, что включает чистые трансферты из-за границы.</p>	<p>Gross national position edincome used for accumulation and consumption of GDP, includes net transfers from abroad.</p>
<p>Валюта – готівкова частина грошової маси, що циркулює з рук в руки у формі грошових банкнот і монет.</p>	<p>Валюта – наличная часть денежной массы, которая циркулирует из рук в руки в форме денежных банкнот и монет.</p>	<p>Currency – cash portion of money that circulates from hand to hand in the for mofcash banknotes and coins.</p>
<p>Валютне котирування – визначення валютного курсу на основі обраних ринкових механізмів.</p>	<p>Валютная котировка – определение валютного курса на основе избранных рыночных механизмов.</p>	<p>Currency quotes – determination of theex change rate basedon the selected market mechanisms.</p>

<p>Валютний арбітраж – валютні операції, при яких операція купівлі-продажу іноземної валюти відбувається з подальшою зворотною операцією з метою отримання прибутку.</p>	<p>Валютный арбитраж – валютные операции, при которых операция покупки-продажи иностранной валюты происходит с дальнейшей обратной операцией с целью получения прибыли.</p>	<p>Forex arbitrage – foreign exchange transactions, in which the transaction – the sale of foreign currency is followed by the reverse operation for profit.</p>
<p>Валютні операції – це операції, пов'язані з переходом права власності на валютні цінності, використання валютних цінностей як способу платежу, ввезення, вивезення, переклад на території країни і за її межі валютних цінностей.</p>	<p>Валютные операции – это операции, связанные с переходом права собственности на валютные ценности, использование валютных ценностей как способа платежа, ввоз, вывоз, перевод на территории страны и за ее границы валютных ценностей.</p>	<p>Foreign currency transactions – a transaction involving the transfer of ownership of currency values, the use of currency values as a mean of payment, import, export, transfer within the country and abroad of currency values.</p>
<p>Валютний курс – ціна одиниці національної валюти, виражена в одиницях іноземної валюти.</p>	<p>Валютный курс – цена единицы национальной валюты, выраженная в единицах иностранной валюты.</p>	<p>Exchange rate – the price of the national currency, expressed in units of foreign currency.</p>
<p>Валютні ринки – офіційні центри, де відбувається купівля – продаж іноземної валюти за національну валюту за курсом, який складається на основі попиту і пропозиції.</p>	<p>Валютные рынки – официальные центры, где происходит покупка – продажа иностранной валюты за национальную валюту по курсу, который составляется на основе спроса и предложения.</p>	<p>Currency markets – official centers, where the purchase – sale of foreign currency for local currency at a rate that is based on supply and demand.</p>
<p>Валютний паритет – співвідношення між двома валютами, яке встановлюється в законодавчому порядку.</p>	<p>Валютный паритет – соотношение между двумя валютами, которое устанавливается в законодательном порядке.</p>	<p>Currency parity – the ratio between the two currencies, which is established by law.</p>
<p>Вимоги про зміст місцевих компонентів – прихований метод торгової політики держави, який законодавчо встановлює частку участі національних виробників у виробництві імпортованого товару.</p>	<p>Требования о содержании местных компонентов – скрытый метод торговой политики государства, который законодательно устанавливает долю участия национальных производителей в производстве импортированного товара.</p>	<p>The requirements on the content of local components – a hidden method of trade policy, which sets legally domestic producers' stake in the production of the imported goods.</p>
<p>Внутрішньоконтинентальна міграція – це переміщення населення між країнами в межах одного континенту.</p>	<p>Внутриконтинентальная миграция – это перемещения населения между странами в пределах одного континента.</p>	<p>Inland migration – a population transfer between countries within the same continent.</p>

<p>Внутрішній ринок – форма господарського спілкування, при якій все призначене для продажу збувається самими виробниками усередині країни.</p>	<p>Внутренний рынок – форма хозяйственного общения, при которой все предназначенное для продажи сбывается самими производителями внутри страны.</p>	<p>The internal market – a form of economic dialogue in which all intended for sale marketed by producers in the country.</p>
<p>Внутрішні податки і збори – приховані методи торгової політики, направлені на підвищення внутрішньої ціни імпортного товару і скорочення внаслідок цього його конкурентоспроможності на внутрішньому ринку.</p>	<p>Внутренние налоги и сборы – скрытые методы торговой политики, направленные на повышение внутренней цены импортного товара и сокращения вследствие этого его конкурентоспособности на внутреннем рынке.</p>	<p>Domestic taxes and fees – hidden methods of trade policy aimed at increasing the domestic price of imported goods and therefore reduce its competitiveness in the domestic market.</p>
<p>Девальвація – зниження курсу національної валюти, що вигідно експортерам.</p>	<p>Девальвация – снижение курса национальной валюты, это выгодно экспортерам.</p>	<p>Depreciation – the depreciation of the national currency that is beneficial for exporters.</p>
<p>Девізи – платіжні засоби в іноземній валюті, призначені для міжнародних розрахунків.</p>	<p>Девизы – платежные средства в иностранной валюте, предназначенные для международных расчетов.</p>	<p>Exchanges – means of payment in foreign currency for international payments.</p>
<p>Демпінг – це продаж товару за кордоном по ціні, нижчій її звичайної ціни, що завдає або загрожує завдати матеріальної шкоди промисловості на території країни-імпортера, це засіб просування товару на зарубіжний ринок.</p>	<p>Демпинг – это продажа товара за границей по цене, ниже ее обычной цены, которая наносит или угрожает нанести материальный ущерб промышленности на территории страны-импортера, это средство продвижения товара на зарубежный рынок.</p>	<p>Dumping – selling goods abroad at a price below its normal price, which causes or threatens to cause material damage to the industry in the importing country, it is a means of moving goods to the overseas market.</p>
<p>Державні закупівлі – прихований метод торгової політики, який вимагає від державних органів і підприємств купувати певні товари лише у національних фірм, незважаючи на те, що ці товари можуть бути дорожче ніж імпортні.</p>	<p>Государственные закупки – скрытый метод торговой политики, который требует от государственных органов и предприятий покупать определенные товары лишь у национальных фирм, несмотря на то, что эти товары могут быть дороже, чем импортные.</p>	<p>Public procurement – a hidden method of trade policy, which requires government agencies and businesses buy certain products only national firms, despite the fact that these products may be more expensive than imported ones.</p>
<p>Добровільна міграція – не примусове переміщення робочої сили.</p>	<p>Добровольная миграция – не принудительное перемещение рабочей силы.</p>	<p>Voluntary migration – not forced movement of labor.</p>

<p>«Добровільне» обмеження експорту – угода між урядом країни-імпортера і урядом або компаніями країни-експортера про обмеження поставок товару в рамках узгоджених обсягів в обмін на відмову країни-імпортера від введення жорстоких обмежень на імпорт.</p>	<p>«Добровольное» ограничение экспорта – соглашение между правительством страны-импортера и правительством или компаниями страны-экспортера об ограничении поставок товара в рамках согласованных объемов в обмен на отказ страны-импортера от введения жестких ограничений на импорт.</p>	<p>"Voluntary" export restraints – agreement between the government of the importing country and the government or companies exporting country to limit the supply of goods in the agreed amount in exchange for the refusal of the importing country by the introduction of severe restrictions on imports.</p>
<p>Експорт – продаж товару, що передбачає його вивіз за кордон.</p>	<p>Экспорт – продажа товара, которая предусматривает его вывоз за границу.</p>	<p>Exports – selling goods, providing its export abroad.</p>
<p>Експортне кредитування – це фінансовий метод нетарифного регулювання, який передбачає фінансове стимулювання державного розвитку експорту національними виробниками.</p>	<p>Экспортное кредитование – это финансовый метод нетарифного регулирования, который предусматривает финансовое стимулирование государственного развития экспорта национальными производителями.</p>	<p>Export credit – a financial method of non-tariff regulation, which provides financial incentives to state development national export producers.</p>
<p>Ембарго – заборона імпорту та / або експорту.</p>	<p>Эмбарго – запрет импорта и / или экспорта.</p>	<p>Embargo – ban the import and / or export.</p>
<p>Еміграція – виїзд працездатного населення країни за її межі.</p>	<p>Эмиграция – выезд трудоспособного населения страны за ее границы.</p>	<p>Emigration – leaving the working population of the country abroad.</p>
<p>Зовнішня міграція – це переміщення населення за межами певної країни.</p>	<p>Внешняя миграция – это перемещения населения за пределами определенной страны.</p>	<p>External migration – displacing of population outside definite country.</p>
<p>Золотий стандарт – перша міжнародна валютна система, заснована на золотому паритеті.</p>	<p>Золотой стандарт – первая международная валютная система, основанная на золотом паритете.</p>	<p>Gold standard – the first international monetary system based on gold parity.</p>
<p>Золотовалютний стандарт – друга міжнародна валютна система, заснована на офіційно встановлених фіксованих паритетах валют до долара США, який, в свою чергу, був конвертованим у золото за фіксованим курсом.</p>	<p>Золотовалютный стандарт – вторая международная валютная система, основанная на официально установленных фиксированных паритетах валют к доллару США, который, в свою очередь, был конвертирован в золото по фиксированному курсу.</p>	<p>Goldforex standard – the second international monetary system based on the officially established fixed exchange parity to the U.S. dollar, which in turn was convertible into gold at a fixed rate.</p>

<p>Золотодевізний стандарт – друга міжнародна валютна система, заснована на міжнародному функціонуванні золота і провідних світових валют (т.зв. девізи).</p>	<p>Золото девізійний стандарт – вторая международная валютная система, основанная на международном функционировании золота и руководящих мировых валют (т.н. девизы).</p>	<p>Gold exchange standard – the second international monetary system based on gold and functioning of the international leading world currencies (the so-called exchanges).</p>
<p>Імміграція – в'їзд працездатного населення до країни зза її меж.</p>	<p>Иммиграция – въезд трудоспособного населения к страны из-за ее границ.</p>	<p>Immigration– entering of the workforce the country because out of its borders.</p>
<p>Імпорт – покупка товару, що передбачає його ввезення з-за кордону.</p>	<p>Импорт – покупка товара, которая предусматривает его ввоз из-за границы.</p>	<p>Import – purchase of goods, which includes its import from abroad.</p>
<p>Інкотермс, або базисні умови контрактів, — це комплекс правил, які розроблені відповідно до практики реалізації контрактних зобов'язань між народних контрагентів з поставки товарів.</p>	<p>Инкотермс, или базисные условия контрактов, — это комплекс правил, которые разработаны согласно практике реализации контрактных обязательств международных контрагентов по поставкам товаров.</p>	<p>Incoterms or basic conditions of contracts – a set of rules, which are designed according to the practice of contractual obligations of international contractors for the supply of goods.</p>
<p>Капітальні ресурси – накопичений запас засобів у продуктивній, грошовій і товарній формах, необхідних для створення матеріальних благ.</p>	<p>Капитальные ресурсы – накопленный запас средств в продуктивной, денежной и товарной формах, необходимых для создания материальных благ.</p>	<p>Capital Resources – accumulated reserve funds in productive, financial and commodity forms necessary for wealth creation.</p>
<p>Квотування – це кількісне лімітування розміру імпорту / експорту за допомогою глобальних, індивідуальних, групових, сезонних, тарифних та інших видів процентних або вартісних обмежень (квот).</p>	<p>Квотирование – это количественное лимитирование размера импорта / экспорта с помощью глобальных, индивидуальных, групповых, сезонных, тарифных и других видов процентных или стоимостных ограничений (квот).</p>	<p>Quotas – a quantitative limitation of the size of import / export via global, individual, group, seasonal, tariff and other interest or cost restrictions (quotas).</p>
<p>Компенсаційні мита – мита, що діють відносно ввезення товарів за субсидованими цінами і покликані нейтралізувати ефект зниження їх ціни.</p>	<p>Компенсационные пошлины – пошлины, которые действуют относительно ввоза товаров по субсидируемым ценам и призваны нейтрализовать эффект занижения их цены.</p>	<p>Countervailing duties – duties that exist for import of goods at subsidized prices and are designed to neutralize the effect of lowering their prices.</p>

<p>Ліцензування передбачає видачу державою імпортеру або експортеру через спеціально уповноважений державний орган дозволу (ліцензії) на ввезення або вивезення певних товарів протягом певного терміну.</p>	<p>Лицензирование предусматривает выдачу государством импортеру или экспортеру через специально уполномоченный государственный орган разрешения (лицензии) на ввоз или вывоз определенных товаров на протяжении определенного срока.</p>	<p>Licensing provides the issuance of state importer or exporter through specially authorized state agency permit (license) for the import or export of certain goods for a certain period.</p>
<p>Людські ресурси – фізичні та розумові зусилля працівників, що витрачаються ними в процесі виробництва.</p>	<p>Человеческие ресурсы – физические и умственные усилия работников, которые тратятся ими в процессе производства.</p>	<p>Human resources – physical and mental efforts of workers who spent them in the production process.</p>
<p>Маятникова міграція – це постійна робота в одній країні при проживанні в іншій, як правило, прикордонній країні за наявності необхідних міжнародних угод між країнами.</p>	<p>Маятниковая миграция – это постоянная работа в одной стране при проживании в другой, как правило, пограничной стране при наличии необходимых международных соглашений между странами.</p>	<p>Commuting – a constant work in one country while staying in the other, usually neighboring countries for the necessary international agreements between countries.</p>
<p>Міграційне сальдо – різниця між імміграцією до країни та еміграцією за її межі.</p>	<p>Миграционное сальдо – различие между иммиграцией в страну и эмиграцией за ее границы.</p>	<p>Migration balance – the difference between immigration and emigration to countries abroad.</p>
<p>Міжнародна валютно-фінансова система – форма організації та регулювання міжнародних валютних відносин, закріплена між державними угодами.</p>	<p>Международная валютно-финансовая система – форма организации и регулирования международных валютных отношений, закрепленная межгосударственными соглашениями.</p>	<p>International monetary system – a form of organization and regulation of international monetary relations, fixed interstate agreements.</p>
<p>Міжнародна економічна інтеграція являє собою процес економічної взаємодії країн, що приводить до зближення господарських механізмів, який приймає форму міждержавних угод і регульований міждержавними органами.</p>	<p>Международная экономическая интеграция представляет собой процесс экономического взаимодействия стран, что приводит к сближению хозяйственных механизмов, который принимает форму межгосударственных соглашений и регулируется межгосударственными органами.</p>	<p>International economic integration is the process of economic cooperation between the countries, leading to a convergence of economic mechanisms, which takes the form of international agreements and regulated interstate authorities.</p>

<p>Міжнародна міграція робочої сили – це процес організованого або стихійного переміщення працездатного населення з однієї країни в іншу в межах міжнародного ринку праці на термін більше року, обумовлене характером розвитку продуктивних сил та виробничих відносин, дією економічних законів.</p>	<p>Международная миграция рабочей силы – это процесс организованного или стихийного перемещения трудоспособного населения из одной страны в другую в пределах международного рынка труда на срок более года, обусловленный характером развития продуктивных сил и производственных отношений, действием экономических законов.</p>	<p>International labor migration – the process of organized or spontaneous movement of the working population from one country to another within the international labor market for a period of more than a year, due to the nature of the productive forces and production relations, the influence of economic laws.</p>
<p>Міжнародна торгівля – сфера міжнародних товарно-грошових відносин, що представляють собою сукупність зовнішньої торгівлі всіх країн світу.</p>	<p>Международная торговля – сфера международных товарно-денежных отношений, которые представляют собой совокупность внешней торговли всех стран мира.</p>	<p>International trade – the sphere of international trade and monetary relations, representing a collection of foreign trade all over the world.</p>
<p>Міжнародні валютно-фінансові відносини – сукупність відносин, що складаються між країнами в ході здійснення міжнародних валютних, розрахункових та кредитно-фінансових операцій.</p>	<p>Международные валютно-финансовые отношения – совокупность отношений, которые складываются между странами в ходе осуществления международных валютных, расчетных и кредитно-финансовых операций.</p>	<p>International monetary and financial relations – a set of relationships that develop between countries in the implementation of international currency, payment, credit and financial transactions.</p>
<p>Міжнародні економічні відносини – господарські відносини між резидентами (тобто постійно перебуваючими в даній країні юридичними та фізичними особами) та нерезидентами (тобто іноземними юридичними та фізичними особами).</p>	<p>Международные экономические отношения – хозяйственные отношения между резидентами (то есть постоянно пребывающими в данной стране юридическими и физическими лицами) и нерезидентами (то есть иностранными юридическими и физическими лицами).</p>	<p>International economic relations – economic relations between residents (i.e. being constantly in this country legal entities and individuals) and non-residents (foreign legal entities and individuals).</p>
<p>Міжконтинентальна міграція – це переміщення населення між країнами різних континентів.</p>	<p>Межконтинентальная миграция – это перемещение населения между странами разных континентов.</p>	<p>Intercontinental migration – a population transfer between different continents.</p>
<p>Міжнародний ринок – частина національних ринків, яка безпосередньо пов'язана з закордонними ринками.</p>	<p>Международный рынок – часть национальных рынков, которая непосредственно связана с заграничными рынками.</p>	<p>International market – part of the national markets, which is directly linked to foreign markets.</p>

<p>Міжнародний поділ праці – це найвищий ступінь розвитку суспільно-територіального поділу праці між країнами, основою якого є економічно вигідна спеціалізація окремих країн і обмін випущеною продукцією визначеної кількості та якості.</p>	<p>Международное разделение труда – это наивысшая степень развития социально-территориального разделения труда между странами, основой которого есть экономически выгодная специализация отдельных стран и обмен выпущенной продукцией определенного количества и качества.</p>	<p>International division of labor – is the highest degree of social and territorial division of labor between countries, based on a cost-effective specialization of individual countries and the exchange of output specified quantity and quality.</p>
<p>Національний валютний ринок – відносини, які здійснюються між суб'єктами господарської діяльності з приводу купівлі-продажу окремих конвертованих валют в рамках даної країни.</p>	<p>Национальный валютный рынок – отношения, которые осуществляются между субъектами хозяйственной деятельности по поводу покупки-продажи отдельных конвертированных валют в рамках данной страны.</p>	<p>National currency market – relationships that occur between business entities on the sale of certain convertible currencies within the country.</p>
<p>Національний дохід – сукупний дохід в економіці, отриманий резидентами від використання факторів виробництва (праці, капіталу, робочої сили, технології).</p>	<p>Национальный доход – совокупный доход в экономике, полученный резидентами вследствие использования факторов производства (работы, капитала, рабочей силы, технологии).</p>	<p>National income – total income in the economy, residents from the use of factors of production (labor, capital, labor, technology).</p>
<p>Національний ринок – внутрішній ринок, частина якого орієнтується на іноземних покупців.</p>	<p>Национальный рынок – внутренний рынок, часть которого ориентируется на иностранных покупателей.</p>	<p>National market – the domestic market, some of which focused on foreign buyers.</p>
<p>Незаконна міграція – самовільне переміщення населення щодо кордонів країни всупереч законодавству.</p>	<p>Незаконная миграция – самовольное перемещение населения относительно границ страны вопреки законодательству.</p>	<p>Illegal migration – spontaneous population movements on the borders of the country contrary to law.</p>
<p>Організована міграція – переміщення населення згідно з національним законодавством (наприклад візовий режим).</p>	<p>Организованная миграция – перемещение населения согласно национальному законодательству (например визовый режим).</p>	<p>Organized migration – movement of population under national law.</p>
<p>Постійна міграція – це виїзд (в'їзд) населення в іншу країну на постійне місце проживання.</p>	<p>Постоянная миграция – это выезд (въезд) население в другую страну на постоянное местожительство.</p>	<p>Permanent migration – exit (entry) of the population in another country for permanent residence.</p>
<p>Примусова міграція – виселення громадян із своєї країни на основі рішення судових організацій.</p>	<p>Принудительная миграция – выселение граждан из своей страны на основе решения судебных организаций.</p>	<p>Forced migration – eviction of people from their country on the basis of the judicial organizations.</p>

Природні ресурси – природні блага, які використовуються при виробництві товарів і послуг (земля, клімат, копалини, ландшафти, водойми).	Природные ресурсы – естественные блага, которые используются при производстве товаров и услуг (земля, климат, ископаемые, ландшафты, водоемы).	Natural resources – natural benefits that are used in the production of goods and services (land, climate, resources, landscapes, water).
Ревальвація – підвищення курсу національної валюти, що вигідно імпортерам.	Ревальвация – повышение курса национальной валюты, выгодно импортерам.	Revaluation – the appreciation of the currency, which is beneficial to importers.
Регіональний валютний ринок – відношення між суб'єктами світового господарства з приводу купівлі-продажу іноземних валют, що діють в регіональних масштабах.	Региональные валютный рынок – отношение между субъектами мирового хозяйства по поводу покупки-продажи иностранных валют, которые действуют в региональных масштабах.	Regional currency market – the ratio between the subjects of the world economy over the purchase – sale of foreign exchange, operating at regional scales.
Реекспорт – вивезення раніше завезеного товару, без його переробки.	Реекспорт – вывоз прежде завезенного товара, без его переработки.	Re-export – export of previously imported goods without processing.
Реєміграція – повернення емігрантів на батьківщину.	Реэмиграция – возвращение эмигрантов на родину.	Re-emigration – a return of immigrants to their homeland.
Реїмпорт – ввезення раніше вивезених товарів, без його переробки.	Реимпорт – ввоз прежде вывезенных товаров, без его переработки.	Re-import – import previously exported goods without processing.
Сальдо поточних операцій платіжного балансу – сума показників торгового балансу, чистого факторного доходу і чистих трансфертів.	Сальдо текущих операций платежного баланса – сумма показателей торгового баланса, чистого факторного дохода и чистых трансфертов.	The balance of current account balance – the sum of the trade balance and net factor income and net transfers.
Світове господарство – система взаємопов'язаних і взаємозалежних економік, що функціонують і розвиваються за єдиними об'єктивним законам ринку.	Мировое хозяйство – система взаимосвязанных и взаимозависимых экономик, которые функционируют и развиваются по единым объективным законам рынка.	World economy – a system of interconnected and interdependent economies functions, and develops according to uniform objective laws of the market.
Світовий ринок – сфера стійких товарно-грошових відносин між країнами, заснованих на міжнародному поділі праці, та інших факторів виробництва.	Мировой рынок – сфера стойких товарно-денежных отношений между странами, основанных на международном разделении труда, и других факторов производства.	World Market – the scope of sustainable commodity-money relations between countries, based on international division of labor and other factors of production.
Сезонна міграція – це щорічна міграція на період певного сезону (як правило, для збирання врожаю сільськогосподарських культур) з подальшим поверненням на батьківщину.	Сезонная миграция – это ежегодная миграция на период определенного сезона (как правило, для собирания урожая сельскохозяйственных культур) с дальнейшим возвращением на родину.	Seasonal migration – an annual migration during certain seasons (usually for harvesting crops) and then return to their homeland.

<p>Система національних рахунків – це сукупність міжнародно визнаних правил обліку економічної діяльності, що відображають всі основні макроекономічні зв'язки, включаючи взаємодію національної і міжнародної економіки.</p>	<p>Система национальных счетов – это совокупность международно определенных правил учета экономической деятельности, которые отображают все основные макроэкономические связи, включая взаимодействие национальной и международной экономики.</p>	<p>System of National Accounts – a collection of internationally recognized accounting rules of economic activity, reflecting all the main macroeconomic relations, including cooperation of the national and international economy.</p>
<p>Стандарт СДР – це метод порівняння середньозваженого курсу однієї валюти по відношенню до певного набору (кошику) інших валют.</p>	<p>Стандарт СДР – это метод сравнения средневзвешенного курса одной валюты по отношению к определенному набору (корзине) других валют.</p>	<p>Standard WBS – a method of comparing the weighted average exchange rate of one currency in relation to a particular set (basket) of other currencies.</p>
<p>Субсидія – фінансова або інша економічна підтримка в будь-якій формі, яка здійснюється урядом країн-учасниць зовнішньоторговельних операцій, і яка може надаватися індивідуально, окремої галузі, окремому регіоні на основі об'єктивних критеріїв.</p>	<p>Субсидия – финансовая или другая экономическая поддержка в любой форме, которая осуществляется правительством стран-участниц внешнеторговых сделок, и которая может предоставляться индивидуально, отдельной области, отдельному региону на основе объективных критериев.</p>	<p>Subsidy – financial or other economic support in any form, which is the government of countries-participants of foreign trade, and which can be individually particular industry, a particular region on the basis of objective criteria.</p>
<p>Технічні бар'єри – усі державні заходи контролю та обмежень, пов'язані з вимогами до технічних параметрів товару, які можуть бути використані як засіб обмеження доступу тих чи інших товарів на внутрішній ринок країни.</p>	<p>Технические барьеры – все государственные меры контроля и ограничений, связанные с требованиями к техническим параметрам товара, которые могут быть использованы как средство ограничения доступа тех или других товаров на внутренний рынок страны.</p>	<p>Technical barriers – all government controls and restrictions related to the requirements of the technical parameters of the product, which can be used as a means of restricting access of certain goods on the domestic market.</p>
<p>Технологічні ресурси – наукові методи досягнення практичних цілей, включаючи підприємницькі здібності (управлінські знання бізнесменів, необхідні для організації прибуткового виробництва).</p>	<p>Технологические ресурсы – научные методы достижения практических целей, включая предпринимательские способности (управленческие знания бизнесменов, необходимые для организации прибыльного производства).</p>	<p>Technological resources – scientific techniques to achieve practical goals, including entrepreneurial skills (business management knowledge required for production of income).</p>
<p>Товарна номенклатура – диференційований список товарів, що означає їх розподіл по розділах, групах і підгрупах відповідно до визначених ознак.</p>	<p>Товарная номенклатура – дифференцированный список товаров, который означает их распределение по разделам, группам и подгруппам согласно определенным признакам.</p>	<p>Commodity nomenclature – differentiated product list, which means that their distribution sections, groups and subgroups according to certain characteristics.</p>

Торговий оборот – сума вартісних обсягів експорту та імпорту.	Торговый оборот – сумма стоимостных объемов экспорта и импорта.	The turnover – the sum value of exports and imports.
Торгівельне сальдо – різниця вартісних обсягів експорту та імпорту.	Торговое сальдо – различие стоимостных объемов экспорта и импорта.	Trade balance – the difference value of exports and imports.
Тимчасова міграція – це робота за кордоном протягом певного обмеженого часу з подальшим поверненням на батьківщину або переїздом в іншу країну.	Временная миграция – это работа за границей на протяжении определенного ограниченного времени с дальнейшим возвращением на родину или переездом в другую страну.	Temporary migration – a job abroad for a limited time and then return home or move to another country.
Фактори виробництва – економічні ресурси, які необхідно затратити, щоб виробити товар.	Факторы производства – экономические ресурсы, которые необходимо затратить, чтобы произвести товар.	Factors of production – the economic resources that must be expended to produce goods.
Чистий внутрішній продукт – національний дохід, збільшений на суму непрямих податків.	Чистый внутренний продукт – национальный дохід, увеличенный на сумму непрямых налогов.	Net domestic product – the national income increased by the amount of indirect taxes.
Чистий факторний дохід – різниця доходів від використання факторів виробництва, що перебувають за кордоном, які є власністю резидентів даної країни, і виплат нерезидентам за використання належних їм факторів виробництва в даній країні.	Чистый факторный доход – различие доходов от использования факторов производства, которые находятся за границей, которые являются собственностью резидентов данной страны, и выплат нерезидентам за использования надлежащих им факторов производства в данной стране.	Net factor income – the difference between income from the use of factors of production that are abroad, are the property of the residents of this country, and payments to non-residents for the use by them of factors of production in this country.
Чисті трансферти – різниця між переказами робітників-мігрантів, які вважаються резидентами, з даної країни і в дану країну.	Чистые трансферты – различие между переводами рабочих-мигрантов, которые считаются резидентами, из данной страны и в данную страну.	Net transfers – the difference between the transfers of migrant workers who are residents of this country and to the country.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Підручники, монографії

1. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения. – М.: ИКТЦ "Маркетинг", 2001.– 340 с.
2. Басовский Л.Е. Мировая экономика.– М.: ИНФРА–М, 2001.– 208 с.
3. Боринець С.Я. Міжнародні валютно–фінансові відносини : підручник / С. Я. Боринець. – вид 5–те, переробл. і допов. – К. : Знання, 2008. – 582 с.
4. Буглай В.Б., Ливенцев Н.Н., Международные экономические отношения. – М.: "Финансы и статистика", 2001. – 144 с.
5. Герасимчук В.Г., Войтко С.В. Міжнародна економіка. – К.: Вид–во «Знання», 2010. – 264 с.
6. Киреев А.П. Международная экономика. Ч.1.– М.: "Международные отношения", 2001.– 416 с.
7. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Ланкова, Б.Даниленко. – 7–е вид. – К. : Знання, 2008. – 406 с.
8. Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін. Міжнародна економіка: навчальний посібник.– Одеса: Астропринт, 1998.
9. История мировой экономики: Учебник для вузов обучающихся по специальностям экономики и управления/ Под ред. Г.Б. Поляка, А.Н. Марковой. – 3–е изд., стереотип. – М.: ЮНИТИ–ДАНА, 2008. – 671 с.
10. Лановик Б. Д., Матисякевич З. М., Матейко Р. М. Економічна історія України і світу: підручник / за ред.. Б.Д. Лановика. – К.: Вікар, 2005. – С. 114.
11. Леоненко П. М., Юхименко П. І. Економічна історія: Навчальний посібник. – Київ: Знання–Прес. – 2004. – 499 с.
12. Линдерт П. Экономика мирохозяйственных связей. Пер. с англ.(Общ. ред. и пред. О.В. Ивановой)– М.: Прогресе, 1992.
13. Лук'яненко Д.Г. Міжнародна економічна інтеграція: Монографія.–К: ВІПОЛ, 19
14. Лук'яненко Д.Г., Мозговий О.М., Губський Б.В. Основи міжнародного інвестування: Навчальний посібник.– К.: КНЕУ, 1998.
15. Макконелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы, и политика. В 2 т. Т. 1. –М., 1992
16. Международные валютно–кредитные и финансовые отношения: ученик/ Под ред.. Л.Н. Красавиной – М.: Финансы и статистика, 2003. – 608 с.
17. Международные экономические отношения: Учебник / Под ред. Н.Н.Ливенцева. – М.: МГИМО, 2005. – 648 с.
18. Международные экономические отношения: Учебник, Под общ. Ред. В.Е.Рыбалкина. – 3е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ–ДАНА, 2000.
19. Международные валютно – кредитные и финансовые отношения. Учебник /Под ред. Красавиной А.Н. – М.: Финансы и статистика, 1994.

20. Менеджмент внешнеэкономической деятельности /Под ред. Кириченко А.А. – К.:1998.
21. Менеджмент–освіта для бакалаврів: навч. посібник у 2 т. / В.В. Дергачова, Л.Є. Довгань, А.Р. Дунська та ін. – К.: НТУУ «КПІ», 2013. – Т.2. – 484 с.
22. Мировая экономика. Экономика зарубежных стран: Учебник/ под ред. Колесова В.П., Осьмовой М.Н. – М.: Флинта: МПСИ, 2000.
23. Мировая экономика. Учебное пособие / Под ред. Б.М.Маклярского. – М.: Международные отношения, 2004. – 424с.
24. Михайлушкин А.И., Шимко П.Д. Международная экономика. – СПб.: Питер, 2008. – 464 с.
25. Мировая экономика и международные экономические отношения: учебник / под ред. А.С.Булатова, Н.Н.Ливенцева. – М.: Магистр, 2010. – 654с
26. Міжнародні економічні відносини: Сучасні міжнародні економічні відносини (А.С. Філіпенко, І.В. Бураковський, В.С. Будкін). – К: Либідь, 1994.
27. Міжнародна економіка : навч. посіб. / Білоцерківець В. В. [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. А. О. Задой та д-ра екон. наук, проф. В. М. Тарасевича ; Дніпропетр. ун-т економіки та права. – Д. : Вид-во ДУЕП, 2010. – 339 с.
28. Мовсесян А.Г., Огнивцев С.Б. Мировая экономика. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 656с.
29. Мунтіян В. І. Основи теорії інформаціогенної моделі економіки. – Київ: Видавництво «КВІЦ». – 2004. – С. 307.
30. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 948.
31. Огороков В.Р., Евсеева О.А. Международная экономика. Учебное пособие. – СПб: Изд-во Политехнического университета, 2009. – 246 с.
32. Основы внешнеэкономических знаний. Отв. ред. И.П.Фаминский. –М.: “Международные отношения”, 1994.
33. Пахомов Ю.М., Лук'яненко Д.Г., Губський Б.В. Національні економіки у глобальному конкурентному середовищі. – К.: Україна, 1997.
34. Портер М. Международная конкуренция /Пер. с англ. – М.: Международные отношения – 1993.
35. Пугель Т.А., Линдерт П.Х. Международная экономика. Учебник / пер. англ. – М.: Изд-во «Дело и сервис», 2003. – 800с.
36. Роузфилд С. Сравнительная экономика стран мира: Культура, богатство и власть в XXI веке / пер. англ. – М.: МГИМО, РОССПЭП, 2004. – 432с.
37. Румянцев А.П., Румянцева Н.С. Міжнародна економіка: Короткий конспект лекцій. – К.: МАУП, 1999.
38. Семенов К.А. Международные экономические отношения: курс лекций. – М.: Гардарики, 1998.
39. Семенов Г. А., Панкова М.О., Семенов А.Г. Міжнародні економічні відносини: аналіз стану, реалії і проблеми: Навчальний посібник.– Видання друге, перероблене і доповнене. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 232 с.

40. Соколенко С.И. Глобальные рынки XXI столетия: Перспективы Украины. –К: Логос, 1998.
41. Сергеев В.П. Мировая экономика: Вопросы и ответы. – М.: Юриспруденция, 2000.
42. Годаро М.П. Экономическое развитие: Учебник /Пер. с англ. под ред. С.М. Яковлева, Л.З. Зевина.– М.: Экономический факультет МГУ, ЮНИТИ, 1997.
43. Україна і світове господарство: взаємодія на межі століть / А.С.Філіпенко, В.С.Будкін, А.С. Гальчинський та ін.– К.: "Либідь", 2002.– 470 с.
44. Філіпенко А.С., Вергун В.А., Бураківський І.В. та інш. Економіка зарубіжних країн. – Київ: Либідь, 1996.
45. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: історія. – К.: «Либідь», 2006. – 384с.
46. Халевинская Е.Д. Мировая экономика и международные экономические отношения: учебник. – М.: Магистр: ИНФРА–М, 2011. – 368с.
47. Хасбулатов Р.И. Мировая экономика. – М.: Инсан, 1994.
48. Шевчук В.О. Міжнародна економіка: теорія і практика: підручник / В.О. Шевчук. – К. : Знання, 2008. – 663 с.
49. Школа І. М. Міжнародні економічні відносини : підручник для студ. вищ. навч. закл. / М. Школа, В.М. Козменко, О.В. Бабінська ; Чернів. торг.–екон. ін–т Київ. над. торг.– екон. ун–ту. – вид 2–ге., переробл. і допов. – Чернівці : Книги–ХХІ, 2007. – 544 с.

Інтернет–джерела

50. Сайт Світового – банку www.world-bank.org.
51. Сайт Банку міжнародних розрахунків – www.bis.org.
52. Сайт Міжнародної організації праці – www.ilo.org.
53. Сайт Світової організації торгівлі – www.wto.org.
54. Сайт конференція ООН з торгівлі та розвитку – www.unicc.org/unctad.
55. Сайт Міжнародної торгової палати –www.iccwbo.org.
56. Сайт Європейського Союзу – www.europa.eu.int, <http://www.eurunion.org>.
57. Сайт Організації економічного співробітництва та розвитку – www.oecd.org .
58. Сайт Міжнародного валютного фонду – www.imf.org.
59. Сайт Європейського банку реконструкції та розвитку – www.ebrd.com.
60. Сайт ASEAN – www.aseansec.org.
61. Сайт NAFTA – www.nafta.org.
62. сайт Statistical Office of The European Communities (EUROSTAT) – www.europa.eu.int/en/comm/eurostat/serven/par6/bsom.html.
63. Сайт Ради Європи – www.coe.int.
64. Сайт Європейського банку реконструкції та розвитку – www.ebrd.org.
65. Сайт Організації американських держав – www.oas.org.
66. Сайт Асоціації латиноамериканської інтеграції – www.aladi.org .

67. Сайт Асоціації держав Карибського басейну – www.acs-aec.org.
 68. Сайт Азійського банку розвитку – www.adb.org .
 69. Сайт ООН – www.un.org .
 70. Сайт Міжнародної організації з міграції – www.iom.int.
 71. Сайт Організації Чорноморської економічної співпраці – www.bsec.gov.tr.
 72. Сайт Світової організації торгівлі – www.wto.org .
 73. Сайт статистики країн-членів СНД – www.cisstat.com .

Публікації авторів

74. Інформаційне забезпечення вирішення еколого-енергетичних проблем сталого розвитку суспільства. Монографія // Караєва. Н.В., Лук'яненко С.О., Дергачова В.В. та ін.// за заг.ред. Н.В. Караєвой, С.О.Лук'яненко. – К.: Тамподек ХХІ, - 2012, - 283 с.

75. Дергачова В.В., Згуровський О.М. Глобалізація за умов циклічності розвитку економіки і суспільства: монографія. – Черкаси: Видавець Чабаненко Ю.А., 2014. – 378 с.

76. Сталий розвиток – ХХІ століття: управління, технології моделі: колективна монографія // за наук. ред.. проф. Хлобистова Є.В. – Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А., 2014. – 540 с. (С.531-538) (Дергачова В.В., Чорній В.В. 5.7. Портфельне інвестування (ІРО) як ефективний інструмент залучення іноземних інвестицій в розвиток газовидобувних підприємств України).

77. Дергачова В.В., Згуровський О.М. Механізм запобігання боргової залежності України в процесі структурної перебудови світової економіки під впливом кризових явищ // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект. Часть I. Сборник научных трудов.- Донецк: ДонНУ, 2012. – С. 114-121.

78. Гавриш О.А., Дергачева В.В. Ресурсное обеспечение международной конкурентоспособности национальной экономики в условиях глобализации / Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект: сб. науч. тр. - Донецк: ДонНУ, 2013. - Т.1. – С. 83-87.

79. Дергачова В.В., Трихліб Т.В. Формування конкурентних переваг підприємств в умовах різновекторної інтеграційної спрямованості / Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2013. – С. 81-86.

80. Верхоляд І. М. Особливості розвитку світового ринку венчурного інвестування / Охріменко О. О., Верхоляд (Манаєнко) І. М. // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2011. – С. 95 – 99.

81. Верхоляд І. М. Світові тенденції у сфері прямих іноземних інвестицій / Верхоляд І. М. // Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність. Матеріали VIII Всеукраїнської наук.-практ. конф.: тези доповідей – К.: НТУУ «КПІ». – 2012. – С. 201.

82. Верхоляд І. М. Інвестиційна привабливість проектів у сфері альтернативної енергетики: світовий аспект / Верхоляд І. М. // Науково–технічний розвиток: економіка, технології, управління: Матеріали XI Міжнародної наук.–практ. конф. – К.: НТУУ «КПІ», 2012. – С. 98.

83. Верхоляд І. М. Регіональні особливості інноваційних програм ЄС / Верхоляд І. М. // Міжнародна економіка: інтеграція науки та практики: Збірник наук. праць: / [редкол.: О. А. Гавриш (відп. ред.) та ін.]. – К.: НТУУ «КПІ», 2011. – С. 29 – 34.

84. Верхоляд І. М. Особливості науково-технологічного та інноваційного розвитку підприємств: світові тенденції та вітчизняні реалії / Охріменко О. О., Верхоляд І. М. // Сучасні підходи до управління підприємством: збірник наукових праць III Всеукраїнської наук.–практ. конф. – К.: НТУУ «КПІ» ВПІ ВПК «Політехніка. – 2012. – С.309 – 314.